

NEKAJ MISLI OB SREČANJIH OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN

IKO OTRIN

Z veseljem opazujem in spremljam ta srečanja. Z veseljem, ker sploh obstajajo in z veseljem, ker se vedno bolj širijo in postajajo kar množična. To dokazuje, da otroci še vedno radi plešejo in nastopajo in da je kar veliko vadiateljev in vaditeljic, ki svoj prosti čas in energijo vlagajo v to delo. Z druge strani pa opažam neko težnjo, ki je zaskrbljujoča - to pa zato, ker je nekateri nočejo niti videti oziroma opaziti. Bistveni element folklornih skupin - gibanje, ples - je nekako potisnjen na obrobje. Skupine običajno odigrajo prizorček, ki je bolj ali manj povezan z ljudskimi elementi. Govor, ki navadno ni ozvočen, je največkrat nerazumljiv, dramaturgija večinoma zelo ohlapna, samega plesa, ki naj bi bil bistvo nastopa, pa ni skoraj nikjer. Vsa čast redkim, zelo redkim izjemam. Nekaj "plesnih" korakov je na koncu nekako prilepljenih na samo zgodbo. Brez povezave s samo zgodbo, brez natančnosti, brez točnega ritma, obvladovanja prostora, stila, da ne govorim o kvaliteti giba, ki pa je in mora biti za ples bistvenega pomena. In taka težnja je zaskrbljujoča. Zakaj? Pri vsem spoštovanju do dela vadiateljev in vaditeljic moramo ugotoviti, da ti počnejo samo to, kar se od njih zahteva. In tu je problem. Težnja, ki jo prinašajo ocenjevalke-ci, je jasna. Pomembna je zgodbica, "vsebina", ne pa ples kot tak, samostojen in kakovosten. In če kdo poskuša dati samemu plesu večjo pomembnost, ga spre-

Otroška igra v dobri izvedbi lahko bistveno pripomore k dobremu nastopu otroške folklorne skupine. Na fotografiji mladinska folklorna skupina iz Osnovne šole Sveti Jurij. (Foto: Janez Eržen, regijsko srečanje otroških folklornih skupin, Slovenska Bistrica, maj 2007.)

Otroška folklorna skupina Pastirčki, ki deluje v Kulturnem društvu Torbarji v Postojni. (Foto: Janez Eržen, regijsko srečanje otroških folklornih skupin, Tolmin, maj 2007.)

(Foto: Janez Eržen, Le plesat me pelji 2007, Črnomelj, junij 2007.)

gledajo. Ali to označijo kot "dril" (ki je lahko včasih res samo golo ponavljanje, je pa tudi in bi moral biti vedno ustvarjalni del vadbe za avtomatizacijo giba; ničesar ne pade z neba; kot instrumentalisti vadijo ure in ure svoje prstne vaje, bi morali tudi plesalci vaditi svoje telo, ki je njihov instrument), ali pa pravijo: "Jaz bi to naredila drugače," ali pa povejo, da je skupina dobro plesala, da pa nima "zgodbe" in zato ne pride v poštev. Skratka, večinoma sama osebna, ne pa strokovna opažanja, ki pa z "avtoriteto" ocenjevalcev dajo vedeti, da je sedanje stanje zadovoljivo. Nihče ne zahteva od vadiateljev kaj več. Sem pa prepričan, da bi vadijelci-ce zmogli veliko več, če bi vedeli natančno, kaj se od njih zahteva. Ali ti ocenjevalci-ke sploh vedo, kako otroci na terenu zares plešejo in da se ne igrajo samo Bele lilije in An ban, pet podgan?

Pa si pogledjmo ocenjevanje pri otroških pevskih zborih. Kaj tu ocenjujejo? Intonacijo, ritem, izgovorjavo, interpretacijo. Skratka, strokovna vprašanja, ki jih pri plesnih ocenjevalkah ni opaziti. Pa mednarodna tekmovanja otroških folklornih skupin. Saj tudi te skupine, kar je tudi zelo prav, pri svojih nastopih uprizorijo kakšno ljudsko šego in zapojejo kakšno pesem. Ampak predvsem PLEŠEJO. Obvladajo ritem, prostor, kvaliteto giba. In nihče pameten ne govori o kakšnem drilu, ampak upoštevajo PLESNO znanje, izvežbanost skupine, njeno muzikalnost, koreografijo. In to je bistveno za razvoj otroškega telesa in za njegovo razumevanje plesa in zahtev, ki jih tak ples prinaša. Pri nas pa ni videti kakršnekoli želje oziroma zahtev po zvišanju plesne kvalitete, po natančnosti gibanja, po njegovem smislu in po njegovi kvaliteti in izvežbanosti. Vsaj pri ocenjevalkah-cih ne.

In zato še enkrat. Pri vsem spoštovanju do dela in truda vadiateljev in vaditeljic, do naporov, ki jih oni in otroci vlagajo v to početje in ki otroke lahko tudi trenutno zabava, sem prepričan, da ni od njega nobene koristi za njihov plesno-gibalni razvoj, za občutek ritma in prostora. Vsaj ne, dokler bo pri ocenjevalcih prevladujoča omenjena negativna težnja. Pripombe kar preslišijo. A otroci zmorejo veliko več in to tudi želijo. In od njih moramo to tudi

Otroška folklorna skupina iz Šmartnega pri Slovenj Gradcu pri "polžu".

(Foto: Janez Eržen, regijsko srečanje otroških folklornih skupin, Šmartno pri Slovenj Gradcu, maj 2007.)

zahtevati, saj smo pedagogi, ki naj jih vzgajamo. Prava komedija. Že Partljič je napisal: "Ne, ščuke pa ne". Ampak to v našem primeru ni komedija. Sploh ne. Žal. Je bližje tragediji. Čez nekaj let bomo ugotovili, da naši otroci sploh ne znajo plesati, saj od njih tega ni nihče zahteval.

Da ne vejo, kaj je korak, kaj je desno ali levo, da o kvaliteti giba sploh ne govorim. Ples zahteva tudi kos discipline! In ko bodo končali osnovno šolo, bo že veliko, veliko zamujenega. Namesto da bi nadaljevali s težjimi elementi, se vključevali v druge plesne skupine, bodo morali začeti s plesom od začetka. Z osnovnimi elementi, ki bi jih kot otroci zlahka, igraje premagovali, bo sedaj težje. Tudi veselja do gibanja in plesa bo manj.

In za tako situacijo bomo odgovorni vsi, ki se danes ukvarjamo s plesom - tudi sklad in njegovi ocenjevalci-ke. Zato sem tudi napisal teh nekaj misli in pripomb.

Pri učenju plesa je za učitelja bolj kot to, kaj uči, pomembno kako uči, saj je bolj kot število naučenih plesov pomembna kakovost njihovega izvajanja. Na fotografiji je otroška folklorna skupina iz Cirkovcev.
(Foto: Janez Eržen, regijsko srečanje otroških folklornih skupin, Slovenska Bistrica, maj 2007.)